

Mielenterveyden keskusliitto

Sääntöuudistus

Oskari Korhonen, lakimies

Sääntöuudistuksen taustaa

- Tarve selkeyttää ja yksinkertaistaa sääntöjä teknisesti.
- Tarve vastata rahoittajan sekä valtionavustuslain ja -asetuksen vaatimuksiin.
- Pyrkimys toteuttaa yhdistysdemokratiaa paremmin.

Sääntöuudistuksen taustaa

- Sääntöluonnosta on valmisteltu hallituksen ja muun johdon yhteistyössä.
- Hallitus päättää siitä, mitä liittokokoukselle esitetään.
- Liittokokousedustajat päättävät sääntöjä koskevasta asiasta kesän liittokokouksessa.

Uudistamisen tarve

Rahoittajan ja valtionavustuslain asettamat raamit

- Liiton toiminnalta edellytetään tuloksellisuutta, eli todettavissa olevia tuloksia (asiakaskontaktit, järjestetyt koulutukset jne.)
- Luottamushallinnon toiminta luo edellytykset ja puitteet varsinaiselle tulokselliselle toiminnalle, mutta ei itsessään ole sellaista varsinaista "tuloksellista toimintaa", josta rahoittajat (STEA, OKM) olisivat erityisen kiinnostuneita.
- Valtuuston perustehtävä on talousarvion ja tilinpäätöksen sekä toimintasuunnitelman ja -kertomuksen hyväksyntä, mutta käytännössä rahoittajan antamat raamit vaikuttavat paljon liikkumavaraan sen suhteen, kuinka laajaa toiminta on ja millaista sen on oltava luonteeltaan.
- Hallituksella on päävastuu kaikessa sellaisessa arjen päätöksenteossa, joka liittyy operatiiviseen toimintaan tai sen puitteiden järjestämiseen.
- **Avustusasetuksen mukaiset hyväksyttävät kustannukset**
 - Avustusasetus 10.1 §: "Hyväksyttäviksi kustannuksiksi katsotaan avustuspäätöksen mukaisesta toiminnasta tai hankkeesta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuullisen kulut."

Luottamushallinnon kustannukset

- Luottamushallinto: yli 122 000 euroa
- Yhdistystoiminta: 154 000 euroa
- Jäsenpalvelut: 85 000 euroa.
- Lisäksi luottamushallintoon menee myös OKM:n ja Taiken avustusten kuluja.
- **Käytännössä luottamushallinto on rahallisesti hyvin lähellä jäsenyhdistystoiminnan kuluja, minkä lisäksi se vaatii henkilötyövuosia.**
- **Näihin käytettävä raha ei tule enää lisääntymään, päinvastoin, kun avustusten määrä tulee todennäköisesti jatkossa putoamaan.**

Luottamushallinto nyt

LIITTOKOKOUS (kaikki jäsenyhdistykset edustettuna)
- Kokoontuu kolmen vuoden välein

LIITTOVALTUUSTO (25 valtuutettua + pj
ja vpj)
- Kokoontuu kaksi kertaa vuodessa

LIITTOHALLITUS
-Kokoontuu aina tarvittaessa

TYÖRYHMÄT

Luottamushallinnon uudistaminen

- Luottamushallinto tuodaan 2020-luvulle
- Mikä esityksen mukaan muuttuisi?
 - Liittokokouksesta luovuttaisiin
 - Jatkossa valtuusto valittaisiin jäsenäänestyksellä ja valtuusto valitsisi hallituksen (ja hallituksen puheenjohtajan)
 - Valtuuston koko kasvaisi
 - 27 valtuutettua (sis. pj ja vpj) → 31 valtuutettua (sis. pj)
 - Valtuuston kokoustahti harvenisi (2 kertaa vuodessa → kerran vuodessa)
 - Hallitus kokoontuisi aina tarvittaessa. Kun tehtäviä uudistettaisiin (hallitus vastaisi jatkossa vain toimitusjohtajan valinnasta, ei kaikkien työntekijöiden), voi myös kokousajankohtia ja -tiheyttä tarkistaa.
 - Hallitus nimeäisi tarvittavat työryhmät, näistä ei ole mainintaa säännöissä.

Luottamushallinto esityksen mukaan

Jäsenäänestys järjestettäisiin kolmen vuoden välein

LIITTOVALTUUSTO (30 valtuutettua + pj)
- Kokoontuisi kerran vuodessa

LIITTOHALLITUS
-Kokoontuisi aina tarvittaessa

TYÖRYHMÄT

Luottamushallinnon uudistaminen, vaalit

- Uudenlainen liittovaltuuston vaali
 - Jäsenvaali, kolmen vuoden välein
 - Noudatettaisiin yhdistyksen hyväksymää äänestys- ja vaalijärjestystä
 - Jäsenäänestys voitaisiin järjestää erillisenä äänestystilaisuutena, postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen tai sähköisen apuvälineen avulla. Toimintatavan ja tarkemman ajankohdan määräisi liittohallitus.
 - Kirjallinen ehdokasasettelu toimitettaisiin aina vuoden loppuun mennessä

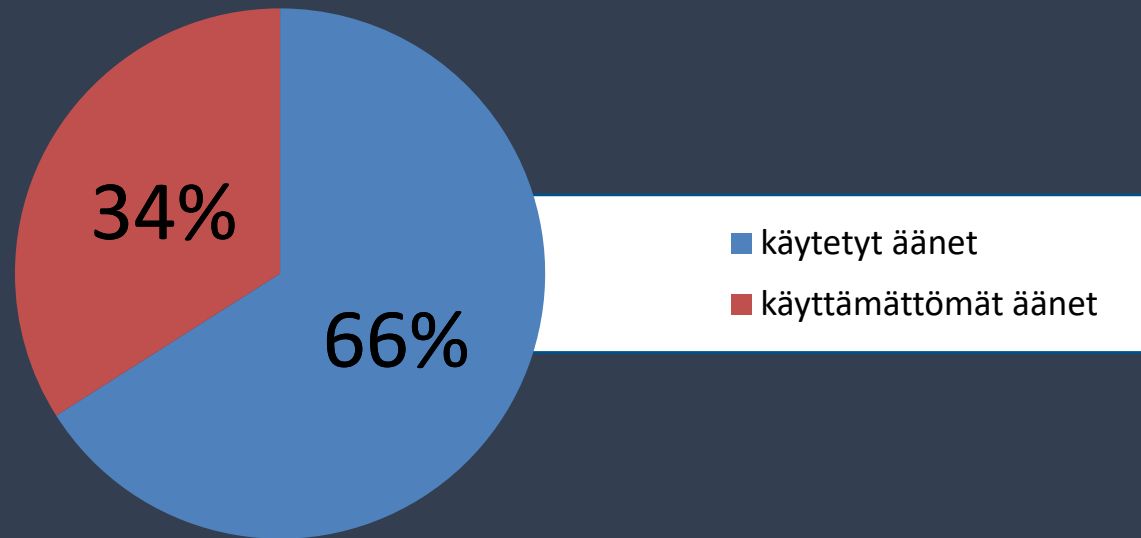
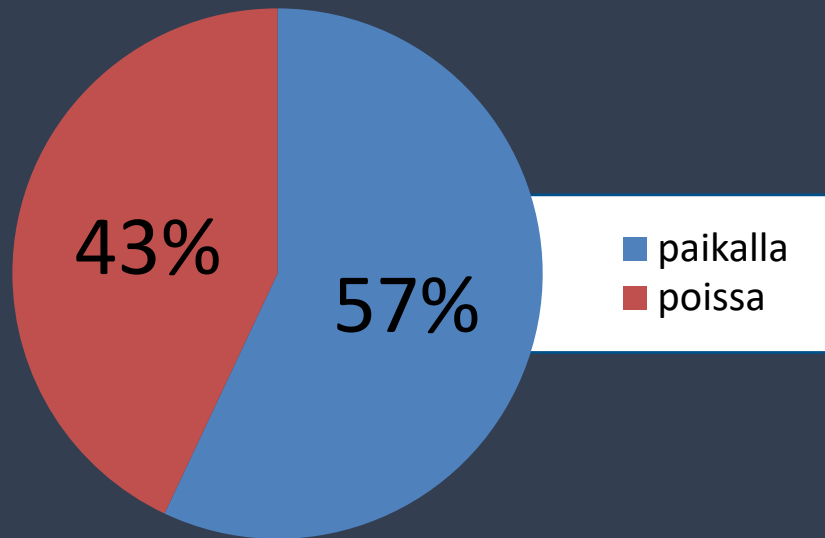
Luottamushallinnon uudistaminen, äänivalta

- Nykyään yhdistyksillä on liittokokouksissa kahdesta kuuteen edustajaa jäsenmäärästä riippuen, kaksi per jokainen alkava sata jäsentä. Jokaisella edustajalla on yksi ääni.
 - Nykyään liittokokous valitsee liittovaltuuston ja hallituksen
- Koska uudistuksessa liittokokous poistuisi, valittaisiin liittovaltuuston jäsenet ja puheenjohtaja jäsenäänestyksellä.
- Liiton jäsenet ovat yhdistysjäseniä ja jokaisella yhdistyksellä olisi yksi ääni.

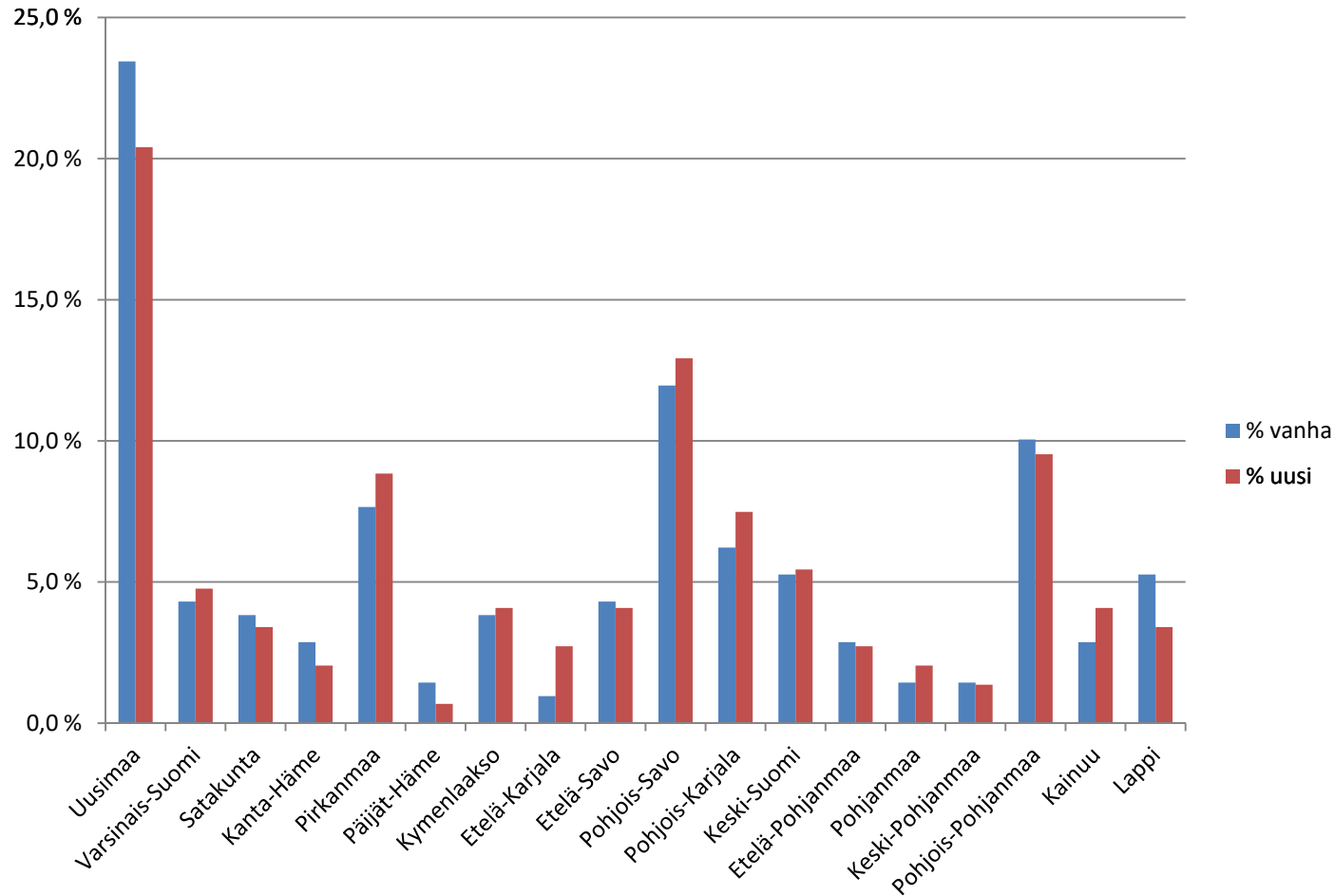
Jäsenyhdistysten äänivalta liittokokouksessa 2017

Maakunta	käytetyt äänet	käyttämättömät äänet	vanha	%	uusi	%
Uusimaa	6, 2, 2, 2, 6, 2, 2, 4, 4, 6, 4, 2, 2, 4, 2, 2, 2, 2, 6, 6, 6, 4,	6, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2,	98	23,4 %	30	20,4 %
Varsinais Suomi	2, 2, 2, 2, 6,	2, 2,	18	4,3 %	7	4,8 %
Satakunta	2, 6, 4, 2,	2	16	3,8 %	5	3,4 %
Kanta Häme	6, 4,	2	12	2,9 %	3	2,0 %
Pirkanmaa	4, 2, 2, 4,	2, 2, 2, 2, 2, 2, 4, 2, 2,	32	7,7 %	13	8,8 %
Päijät Häme	6		6	1,4 %	1	0,7 %
Kymenlaakso	2, 4, 2,	4, 2, 2,	16	3,8 %	6	4,1 %
Etelä Karjala	2, 2, 2,	2	4	1,0 %	4	2,7 %
Savo	2, 2, 6,	2, 2, 4,	18	4,3 %	6	4,1 %
Pohjois Savo	2, 2, 4, 6, 2, 4, 4, 4, 2,	2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2,	50	12,0 %	19	12,9 %
Pohjois Karjala	2, 2, 2, 6, 2, 2,	2, 2, 2, 2, 2,	26	6,2 %	11	7,5 %
Keski Suomi	2, 2, 4, 2, 6,	2, 2, 2,	22	5,3 %	8	5,4 %
Etelä Pohjanmaa	4	2, 2, 4,	12	2,9 %	4	2,7 %
Pohjanmaa	2	2, 2,	6	1,4 %	3	2,0 %
Keski Pohjanmaa	2	4	6	1,4 %	2	1,4 %
Pohjois Pohjanmaa	2, 2, 6, 6, 2, 4, 2, 2, 2, 6, 2,	2, 2, 2,	42	10,0 %	14	9,5 %
Kainuu	2	2, 2, 2, 2, 2,	12	2,9 %	6	4,1 %
Lappi	6, 4, 6,	2, 4,	22	5,3 %	5	3,4 %
yhteensä	274	144	418	100 %	147	100 %

Käytetty ja käyttämätön äänivalta liittokokouksessa 2017

Muutoksen vaikutus

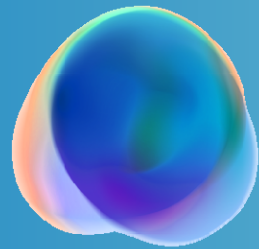
Maakunta	% vanha	% uusi
Uusimaa	23,4 %	20,4 %
Varsinais-Suomi	4,3 %	4,8 %
Satakunta	3,8 %	3,4 %
Kanta-Häme	2,9 %	2,0 %
Pirkanmaa	7,7 %	8,8 %
Päijät-Häme	1,4 %	0,7 %
Kymenlaakso	3,8 %	4,1 %
Etelä-Karjala	1,0 %	2,7 %
Etelä-Savo	4,3 %	4,1 %
Pohjois-Savo	12,0 %	12,9 %
Pohjois-Karjala	6,2 %	7,5 %
Keski-Suomi	5,3 %	5,4 %
Etelä-Pohjanmaa	2,9 %	2,7 %
Pohjanmaa	1,4 %	2,0 %
Keski-Pohjanmaa	1,4 %	1,4 %
Pohjois-Pohjanmaa	10,0 %	9,5 %
Kainuu	2,9 %	4,1 %
Lappi	5,3 %	3,4 %

Liittovaltuuston rooli

- Liittovaltuusto ottaisi liittokokouksen tehtävät itselleen.
- Henkilövalintojen lisäksi valtuusto käsittelisi hallituksen laatiman katsauksen menneestä kolmivuotiskaudesta sekä käsittelisi ja vahvistaisi liiton toimintalinjaukset seuraavalle kolmivuotiskaudelle.
- Valtuuston vastuulle siirtyisi jäsenmaksujen ja kannatusjäsenmaksujen suuruuden määrittely.
- Lisäksi valtuusto päättäisi luottamushenkilöille maksettavien palkkioiden ja korvausten suuruudesta.
- Uusien, liittokokoukselta sille siirtyvien tehtävien lisäksi liittovaltuusto hoitaisi myös jo vanhastaan valtuustolle kuuluvat tehtävät:
 - menneisyyden tarkastelun eli tilinpäätökseen, vuosikertomukseen, tilintarkastajien lausuntoon ja vastuuvapauden myöntämiseen liittyvät tehtävät sekä
 - tulevaisuuden suunnittelun, johon kuuluu esimerkiksi toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta päättäminen sekä tilintarkastajayhteisön valinta.
- Valtuusto on jo ennestään käsitellyt jäsenyhdistysten esille nostamia asioita ja aloitteita, joita on käsitelty myös liittokokouksissa. Eesityksen mukaan jäsenyhdistysten ääni kuuluisi jatkossa yhdellä areenalla, eli valtuustossa, jolle hallitus valmistelisi vastaukset tehtyihin aloitteisiin.

Muita päivityksiä säännöissä, nostoja

- Siirryttäisiin suorista sääntömääräyksistä yhdistyslakiin viittaamiseen
- Tiivistetään tarkoitusta ja toimintamuotoja
- Hallitus voisi katsoa jäsenen eronneeksi, jos ei maksa kahteen vuoteen jäsenmaksua
- Liittovaltuuston ja hallituksen jäsenet voitaisiin valita korkeintaan kahdeksi kolmivuotiskaudeksi peränjälkeen
- Liittohallituksen päätöksentekoa kevennettäisiin, poistetaan yksityiskohtaista sääntelyä tehtävistä
 - Päätettävien asioiden listaa karsittaisiin ja siirrettäisiin yleislausekkeiden alle

Mielenterveyden keskusliitto

Mielenterveysongelmia itse kokeneiden ihmisten järjestö

oskari.korhonen@mtkl.fi
0408432104